

VÄXTBASERAT SVERIGE

Nyhetsbrev november 2022

Regeringen Kristersson har presenterat sin första statsbudget

Den 8 november överlämnade regeringen sin budgetproposition för 2023 till riksdagen. I budgeten presenteras satsningar för att förbättra villkoren för landsbygden, främst genom sänkt skatt på diesel som används inom jord- och skogsbruk samt vattenbruksverksamhet, till och med december 2023.

Skatten blir då noll kronor och regeringen gör detta för att stäkra och upprätthålla svensk livsmedelsproduktion. I budgeten framgår också att regeringen vill tillsätta en utredning för att se över formerna för en jakt- och viltvårdsmyndighet då det skulle främja en hållbar jakt och viltvård. Regeringen klargör att Gårdsförsäljningsutredningens förslag ska fortsätta att beredas för att se vad det finns för förutsättningar för småskalig gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker samtidigt som detaljhandelsmonopolet kan stärkas. Det görs inga uttryckliga satsningar på växtbaserat.

Finansminister Elisabeth Svantesson

Sammanfattning kring inkomna motioner

Den allmänna motionsperioden avslutades den 23 november. Under årets motionsperiod har det lämnats in färre motioner jämfört med de senaste åren. Under motionsperioden har totalt 2 238 fristående motioner lämnats in, att jämföra med 4149 inlämnade motioner år 2021.

Både Vänsterpartiet och Miljöpartiet lyfter fram vikten av att satsa på växtbaserad kost för att värna klimatet i sina partimotioner. [Miljöpartiet](#) skriver att de vill verka för att klimatsmart mat ska vara norm i offentlig sektor, och menar att klimatsmart mat framför allt är en ökad andel växtbaserad mat, men också mer säsonganpassad mat, mat som transporteras kortare sträckor samt animaliska livsmedel som kommer från djur som betar gräs och inte föds upp på sådant som vi människor kan äta.

Vänsterpartiet skriver i sin [partimotion](#) att de vill främja produktion och förädling av växtbaserade livsmedel. Detta kan ske genom utveckling av nya livsmedel, nya odlingsmetoder samt stärkt produktionsstöd för växtbaserade livsmedel. Ett förändrat klimat möjliggör även odling av nya grödor, och en mångfald av grödor minskar risker och jordbrukets sårbarhet. En ökad konsumtion av växtbaserade livsmedel samt minskad köttkonsumtion har stor betydelse för klimatomställningen och stärkta nationella produktionsvillkor kan därmed möta en växande efterfrågan genom stärkt nationell självförsörjningsgrad av dessa livsmedel.

Utöver dessa partimotioner har en uppdaterad och starkare livsmedelsstrategi uppmärksammats från hela håll. Ulrika Heindorff (M) har bland annat motionerat om att ställa om livsmedelssektorn och skriver att växtbaserad kost behöver spela en större roll i det dagliga livsmedelsintaget. För att utveckla området behöver konsumtionen av animaliska proteiner minska, samtidigt som växtbaserade proteinkällor upptäcks och förädlas. Heindorff lyfter också fram att Sverige kan bli ett föregångsland för forskning, utveckling och produktion av proteiner och växtbaserad mat. I Centerpartiets kommittémotion om hållbara gröna och blå näringar finns ett eget kapitel om livsmedelsforskning och vikten av att främja ny teknik inom jordbruket. Ingångsvärderna handlar dock främst om att nya tekniska lösningar och plattformar kan förändra arbetssätt, minska behovet av insatsvaror som diesel, växtskyddsmedel och arbetstid för företagarna. Centerpartiet efterfrågar också mer forskning vad gäller antibiotika, inte minst från EU.

Nya landsbygdsministern intervjuas i GP

Den 21 november intervjuades nya landsbygdsministern, Peter Kullgren, i Göteborgs Posten om den första tiden som minister, löften från valrörelsen och kring besvikelsen gällande bränslepriserna. I intervjun uppmärksammas att Peter Kullgren jagar för att koppla av och landsbygdsministern fick frågor om sin köttkonsumtion, om det är något han själv reflekterar över och kanske till och med vill dra ner på. Ministern svarade att han sällan reflekterar över sin köttkonsumtion och att han själv äter mycket vilt, som han anser kan vara det mest klimatsmarta kött man kan äta. Landsbygdsministern lyfter att den nuvarande livsmedelsstrategin bör förnyas, och att mer fokus bör läggas på primärproduktion och konstaterar att "vi har generellt ett av världens mest klimatsmarta jordbruk".

Mer växtbaserade offentliga måltider i Stockholm

Det nya styret i Stockholms stad har i sin budget för 2023 lagt förslag om halverade konsumtionsutsläpp till år 2030 och presenterat åtgärder, inom ramen för stadens rådighet, som ska vidtas för att nå målet. För offentliga måltider föreslås att "maten som serveras i stadens verksamheter ska vara både hållbar och näringsriktig. Det innebär mer ekologisk, växtbaserad, lokalproducerad och säsongsbaserad mat. Krav ska ställas på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Maten som serveras i stadens verksamheter ska i större utsträckning vara ekologisk, växtbaserad, lokalproducerad och säsongsanpassad. 70 procent av maten som serveras i stadens verksamheter ska vara ekologisk. Stadens upphandlingar ska ställa krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i livsmedelsproduktionen motsvarande svensk nivå."

Växtbaserat Sveriges arbete

Konsultation NNR

Under november har kansliet arbetat med och färdigställt ett remissvar på det föreslagna kapitlet om ultra-processade livsmedel.

Möten med advisory board

Under november har Växtbaserat Sveriges ordförande tillsammans med kansliet haft möten med advisory board för att informera om Växtbaserat Sveriges arbete under 2022 samt diskutera remissvaret om ultra-processade livsmedel.

Växtbaserat Sverige - Års- och styrelsemöte den 16 november

Den 16 november hölls års- och styrelsemöte då budget och verksamhetsplan för år 2023 beslutades. Per Frank, Nestlé/Hälsans kök, fick förnyat förtroende som ordförande, och Victoria Voss, Kavli/Planti, valdes till ny vice ordförande.

EAPF-aktiviteter om skolmjölksstödet

Kansliet har under november deltagit i några av EAPF:s möten om skolmjölksstödet inför behandlingen i Europaparlamentet.

FN:s 27:e klimatkonferens - COP27

Mellan den 6–18 november hölls FN:s klimatkonferens COP27 i Sharm El Sheikh i Egypten. Värt att notera är att statsministern under sin presskonferens på COP 27 lyfte livsmedelsförsörjningens betydelse för klimatfrågan och att livsmedelsförsörjningen är en underskattad fråga i världen, som både påverkas och i sig påverkar klimatsituationen.

Den 12 november förvandlades den nordiska paviljongen till en paviljong för nordiska livsmedelssystem. Under dagen arrangerades flera seminarier för att belysa att förändringar av våra livsmedelssystem är nödvändiga för att begränsa den globala uppvärmningen och för att skapa hållbara och hälsosamma matvanor. Elena Villalobos Prats, som arbetar med hälsa och klimatförändringar på WHO, underströk behovet av att fokusera mer på hälsosamma och hållbara livsmedelssystem. Hon sa att "Det finns stora förväntningar på större fokus på hälsa på COP28. En stor plan är att inkludera näring och hälsosam kost i Global Stocktake. Det vore väldigt bra om de nordiska länderna kan bygga vidare på implementeringen av de nordiska näringsrekommendationerna och komma till COP28 med resultat att dela erfarenheter med andra länder som kan åta sig liknande satsningar, för det skapar momentum."

Iva seminarium om näringsmässiga, miljömässiga och politiska aspekter av växtbaserade livsmedel

Den 9 november anordnade den Kungliga Ingenjörsvetenskaps-akademien (IVA) ett webinarium gällande näringsmässiga, miljömässiga och politiska aspekter av att producera växtbaserade proteiner och livsmedel. På agendan stod möjliga vägar framåt för att upprätthålla balansen mellan människors och planetens hälsa. Talare var Edith Feskens – Wageningen University, Christel Cederberg – Chalmers, Caroline Zorell – Örebro Universitet, Nesli Sözer - VTT Finland och Cecilia Mayer Labba - Chalmers. Det efterfrågades en mer konstruktiv diskussion och att flera aktörer går samman för att skapa den nödvändiga förändring som krävs. Det konstaterades att politiken spelar en viktig roll i omställningsarbetet för att skapa mer hållbara och hälsosamma levnadsvanor. Även industrin måste hjälpa till och producera hälsosamma produkter samtidigt som konsumenter behöver stärka efterfrågan. För den som är intresserad går det att se seminariet i efterhand via denna [länk](#).

Kommande remisser och samråd

- *Agricultural Promotion*, lagförslag för översynen av Agricultural Promotion väntades till slutet av juni 2022. Men förslaget är försenat och ska publiceras efter sommaruppehållet
- *Common Organisation of Market Regulation*, lagförslag gällande EU Marketing Standards förväntas publiceras i Q4 2022.
- *EU Framework for Sustainable Food Systems*, Sista svarsdag var den 21 juli, 2022. Kommissionens förslag till ramförordning är att vänta under Q4 2023.
- EU-kommissionen kommer att publicera lagstiftningsförslag om översynen av FIC och näringsprofiler under Q4 2022.
- EU-kommissionen förväntas presentera lagförslag om EU:s hållbara jordbrukssystem, skolmjölksstöd och offentlig upphandling under Q4 2023.
- EU-kommissionen förväntas presentera lagstiftningsförslag om gröna påståenden 30 november 2022.
- Kansliet har lämnat kommentarer på flera delar av kapitlen i förslagen till nya Nordiska näringsrekommendationer.
- Det aviserade förslaget till översyn av Informationsförordningen (FIC) som skulle presenteras i Q1 2023, är försenat och finns i dagsläget inte ens med i EU-kommissionens arbetsprogram för 2023.

KONTAKTA OSS

KANSLIET@VAXTBASERATSVERIGE.SE

